

[Aksel Larsen.]

dette sidste, men deraf skal man ikke lade sig forlede til at tro, at det for mig ikke er det vigtigste, at prisloven bliver skærpet, bliver gjort mere effektiv, og jeg tror, at hvis socialdemokratiets ændringsforslag med de af mit parti stillede underændringsforslag bliver vedtaget, får vi en prislov, som måske ikke er fuldtud ideel, men som vil være et langt bedre værktøj end den nugældende prislov, som vil få den allerstørste betydning for forbrugerne og som sagt vil have meget stor betydning for landet, hvis prisfaldet skulle slå igennem, idet den vil tjene til at forhindre, at prisniveauet herhjemme bliver yderligere opskruet.

Jeg anbefaler det høje ting at stemme for såvel ændringsforslaget som underændringsforslagene, og jeg henstiller igen til socialdemokratiets overvejelse, om det ikke, når det nu er ved at komme til bedre indsigt, skulle erkende, at også vore øvrige forslag forlængst burde have været indføjet i prisloven, og om det så ikke skulle stemme for vore underændringsforslag, hvorved socialdemokratiets ændringsforslag først for alvor får den helt rigtige betydning.

Anker Lau: Med henvisning til den afgivne flertalsbetænkning og til udvalgets ærede ordførers (Weikop) udtalelser her for et øjeblik siden kan jeg på mit partis vegne tiltræde den højtærede handelsministers forslag om at forlænge den nugældende prislov uforandret indtil 15. november i år. Jeg skal iøvrigt indskrænke mig til ved denne lejlighed at gøre nogle bemærkninger om de socialdemokratiske ændringsforslag og dertil knytte nogle udtalelser om den udvikling, som har fundet sted, siden vi i efteråret behandlede det socialdemokratiske forslag til en helt ny lov.

Socialdemokratiet har jo ved denne samlings slutning på nogle områder, særlig de erhvervspolitiske, valgt at stå udenfor på en mere udpræget planøkonomisk linie. Vi står nu i den situation, at alt det, der i fortiden var begrundelsen for planøkonomien og al dens væsen, i virkeligheden er ved at smuldre bort igennem det vesteuropæiske samarbejde om liberalisering på så mange områder som overhovedet muligt. Gennem denne politik kommer varenne frem i større udstrækning end tidligere, og konkurrencen indføres igen som den faktor, der holder justits indenfor et frit erhvervssamfund. Nu kan man altså ikke som for blot et halvt års tid siden tale om voldsomme prisstigninger, krise, varemangel o. s. v. som baggrund for en

skærpelse af prisloven. Men når dette ikke er muligt, må socialdemokratiet naturligvis finde en anden baggrund, og det gør man på den måde, at man siger, at man kan vente, at noget sådant indtræffer igen; kan man ikke operere med krisetilstand; så opererer man med muligheden for, at en sådan kan indtræde. På den måde er man jo altid sikker på at have en begrundelse, og på den måde håber man så på at kunne få planøkonomien til at overvintre til det, man nu fra socialdemokratiets side forstår ved kommende bedre tider.

Efter den socialdemokratiske mindretalsbetænkning er det ikke nok, at der kan gribes ind overfor ekstraordinære prisstigninger, men man vil i almindelighed hindre stigende avancer. Se, når man ikke er socialdemokrat og heller ikke er planøkonom, forstår man ikke en sådan indstilling til et levende erhvervslivs udfoldelse, men det er vel desværre også sådan, at planøkonomerne til gengæld helt mangler evnen til at forstå et frit erhvervsliv og dets arbejds-måde.

Uden frihed og konkurrence er avancen ikke og skal ikke være nogen fast størrelse. Der tabes på een vare, og der tjenes på en anden. Det kan gå op, og det kan gå ned. Sæsonsvingninger, modeluner og meget andet er bestemmende for avancen til forskellige tider og på forskellige varer. Det er konkurrencen, der her alene kan holde justits og være frihedens sunde regulator. Det gælder derfor om at få den lige konkurrence til at virke igen, og jeg tror virkelig for alvor, at man i dag kan fastslå, at den er ved at udfolde sig på de allerfleste områder. Vi er alle enige om, at hvor truster, monopoler og aftaler endnu hindrer den sunde konkurrence, skal lovens bestemmelser herom være gældende, ikke blot i krisetider, men de skal være det permanente indhold af denne lov i fremtiden.

Om de enkelte punkter i socialdemokratiets ændringsforslag vil jeg gerne gøre nogle få bemærkninger, som jo i nogen grad må falde sammen med de bemærkninger, jeg gjorde i efteråret, da forslaget var til første behandling.

Ændringsforslaget til § 1 gør loven i dens helhed permanent, løsriver den helt fra de ekstraordinære forhold og stryger helt dens formål, som jo var at tilstræbe så normale prisdannelser som muligt og derved netop fremme afviklingen og en tilbagevenden til normale tilstande. Denne formulering har socialdemokratiet og dets tidligere regering jo også, som det har været nævnt, hidtil stået bagved, og den udvikling, vi